

Hoe schrijf je David Beckham af?

Bron: Trends 3 juni 2004

Voor een financiële analist zijn websites van voetbalclubs misleidend. Wanneer je de knop "resultaten" aanklikt, verwacht je de balans en resultatenrekening van de voetbalclub terug te vinden. Uiteraard leidt deze klik je niet naar de financiële resultaten maar wel naar de voetbaluitslagen.

Wanneer je de financiële cijfers wilt kennen, moet je de website echt uitkammen. De meeste clubs zwijgen zelfs in alle talen over hoe zij financieel presteren.

Als je na enig zoekwerk dan toch de cijfers kan opsporen dan begrijp je waarom de meeste clubs hun balansen liever wegmoffelen. Er zijn weinig clubs die naast hun sportieve resultaten ook knappe financiële resultaten kunnen voorleggen.

Met het Europees kampioenschap in aantocht, willen wij u graag de andere kant van het verhaal vertellen. Een verhaal waarin u duidelijk zal worden dat een voetbalclub een bedrijf als een ander is dat voldoende inkomsten moet genereren om alle uitgaven te kunnen betalen. Een verhaal waarin u ook zal begrijpen hoe belangrijk sponsors zijn voor een club. Zonder hun broodnodige steun zouden vele clubs de tent moeten sluiten.

Welkom in de boeiende financiële wereld van het voetbal!

Smaakt naar meer? Kijk dan onderaan dit artikel van Vera Smets met nog andere interessante voetbalcijfers.

Net als elk bedrijf moet een voetbalclub zorgen voor de nodige inkomsten. De voor de hand liggende inkomsten zijn de tickets die worden verkocht voor voetbalwedstrijden. Maar de verkoop van tickets vormen slechts een klein deel van de inkomsten.

De cijfers betreffen telkens de hele groep, dus niet alleen de vestigingen in België. Hieronder vindt u de cijfers van enkele grote en kleine clubs.

	Ajax	Juventus T.	G.Beerschot	Standard Luik
Tickets	33.156	22.589	Geen details	Geen details
Sponsoring	16.930	177.504	Geen details	Geen details
Premies Europa Cup	11.390	Geen details	Geen details	Geen details
Televisie	8.815	Geen details	Geen details	Geen details
Merchandising	4.862	Geen details	Geen details	Geen details
Varia	1.364	18.229	Geen details	Geen details
TOTAAL	76.517	218.322	6.606	9.533

Alle cijfers in duizenden euro's

Bronnen (voor alle tabellen in dit artikel):

Jaarrapporten van 01.07.2002 tot 30.06.2003:

- Ajax website
- Juventus website
- Germinal Beerschot en Standard Luik: Nationale Bank van België

Wat vertellen deze cijfers?

De laatste regel "totale opbrengsten" is de meest sprekende. Wanneer je de kleinste tegenover de grootste zet, dan zie je dat Germinal maar 3,03% van de opbrengsten van Juventus binnenrijft.

Hoera voor Juventus, denk je dan. Maar als u naar de bron van de opbrengsten kijkt dan valt de lijn "sponsoring" onmiddellijk in het oog: 81% van de opbrengsten komt uit de zakken van de sponsors. Wie heeft zoveel geld? Wie Turijn een beetje kent, weet dat het bedrijf Fiat daar de plak zwaait. De familie Agnelli staat aan het hoofd van dit imperium. U hoorde waarschijnlijk dat deze week de grote baas, Umberto Agnelli, overleden is. Niet enkel Fiat is zijn baas kwijt, Juventus heeft ook zijn voorzitter verloren. Op de website van Juventus vindt u een mooi in memoriam over voorzitter Agnelli.

De volgende vraag is dan: gaan de zaken goed bij Fiat? Op de website van de Fiat groep worden we niet echt gerustgesteld. De groep maakte in 2003 een verlies van 1,9 miljard euro! Voor 2002 was dit zelfs 3,9 miljard euro. Ik kan me voorstellen dat het Juventus-management hier nogal zenuwachtig van wordt. Zal Fiat het zich kunnen blijven permitteren om zo'n gulle sponsor te blijven?

De cijfers maken duidelijk waar het financiële voetbalschoentje wringt. Een gezond bedrijf mag niet afhankelijk zijn van

de gulheid van buitenstaanders – lees: sponsors – om te overleven. Een rendabele activiteit creëert voldoende inkomsten uit de eigen activiteit om de uitgaven te dekken. Blijkbaar is dit bij voetbal niet het geval. Dit wordt duidelijk als we de kosten onder de loep nemen.

U hoeft geen voetbalspecialist te zijn om te beseffen dat de loonkosten een flinke hap uit het budget nemen.

Laten we even vergelijken met de tenniswereld. Hoeveel spelers heb je nodig voor een tennismatch? En hoeveel voor een voetbalmatch? Juist, ja.

Nu denkt u misschien: een tennisspeler verdient meer geld. Misschien wel, maar dan enkel als je bij de wereldtop bent.

Hoe zien de loonkosten in het voetbal eruit?

Code:

	Ajax	Juventus	GBA	Standard Luik
Loonkosten	34.086	131.693	4.794	7.443
Totale opbrengsten	76.517	218.322	6.606	9.533
Loonk./Tot. opbr.	45%	60%	73%	78%

U ziet dat de kleinere clubs hier zwakker scoren dan de grote. Hoewel de loonkosten bij Ajax en Juventus in bedrag een heel stuk hoger liggen dan bij Germinal en Standard, toch maken zij een relatief kleiner deel van de totale opbrengsten uit.

Welke kosten heeft een voetbalclub nog?

Een belangrijke post op de voetbalbalans zijn de immateriële activa. Wat zijn immateriële activa?

Even verduidelijken:

- Een balans van een bedrijf heeft een passiefkant en een actiefkant die altijd gelijk zijn aan elkaar (vandaar het woord "balans"):
- Het passief zegt u waar het geld vandaan is gekomen. Meer informatie vindt u in dit artikel.
- Het actief vertelt u waar het geld naartoe is gegaan. Meer informatie vindt u in dit artikel.
- Een bedrijf kan geld uitgeven aan immateriële activa. Een voorbeeld is een softwarelicentie. Wat is de materiële waarde van zo'n licentie? Het papier dat de licentie vermeldt is uiteraard niets waard. Maar door dit papier heb je wel een recht om software te gaan gebruiken. Dat recht heeft uiteraard wel een waarde wat we terugvinden op de immateriële activa.

Wat betekent dit voor de voetbalwereld?

Net zoals een bedrijf moet investeren in machines, zo ook moet een voetbalploeg investeren in spelers. De transferkosten betaald bij de overname van een speler worden geboekt bij de immateriële activa. Elke voetballiefhebber weet dat het hier gaat vaak om fikse bedragen.

De immateriële activa worden jaarlijks in de winstberekening opgenomen. Hoe gebeurt dit? Om dit uit te leggen moeten we de logica achter het winstgetal toelichten:

- Winst (of verlies) is een indicator die aangeeft hoe (on)gezond de activiteit van een bedrijf gedurende een bepaald jaar "gescoord" heeft.
- Om dit getal te berekenen worden alle opbrengsten en kosten die aan een bepaald jaar verbonden zijn in kaart gebracht.

Dit geldt ook voor de transferkosten van spelers. Maar uiteraard wordt niet de volledige kost van een transfer in een boekjaar opgenomen. Om de simpele reden dat een speler meer dan één jaar meegaat. Dus moeten de transferkosten over de "gebruiksduur" van de speler gespreid worden. Dit noemen we de afschrijvingen.

Hoe ga je een speler nu afschrijven? De gebruiksduur van de speler is zijn contractduur. Dit criterium wordt genomen om de jaarlijkse afschrijving van de transferkosten te berekenen.

Hoe vinden we dit terug in de cijfers?

- Op de balans vinden we het nog niet afgeschreven gedeelte van de spelers terug bij de immateriële activa.
- In de berekening van de winst (of verlies) vinden we het in dat jaar "opgebruikte" stuk van de speler terug bij de afschrijvingen.

Op de website van Manchester United vinden we enkele gegevens over de transfer van David Beckham naar Real Madrid:

De transferkost bedraagt 35 miljoen euro:

- 7,5 miljoen wordt onmiddellijk betaald
- 17,5 miljoen wordt verspreid over 4 jaar in 4 gelijke betalingen
- De overige 10 miljoen is verbonden aan volgende voorwaarden:

- * 1,25 miljoen wordt jaarlijks betaald in de komende 4 jaar als Real de Champions League haalt.
- * 1,25 miljoen wordt jaarlijks betaald in de komende 4 jaar als Real de kwartfinale van de Champions League haalt.

Zou u graag de boekhouder van Real Madrid zijn? Het is echt niet simpel om dit contract boekhoudkundig te vertalen. Hetzelfde probleem geldt voor de boekhouder van Manchester United. Hoe moet hij de Beckham-opbrengsten boeken?

Hier komen we op een ander belangrijke inkomstenbron van het voetbal. Het verkopen van spelers kan heel wat geld in het laatje brengen. Dit vinden we bij de uitzonderlijke opbrengsten. Deze opbrengst wordt als volgt berekend: ontvangen transfersom – nog niet afgeschreven aankoopsom.

Wat vinden we aan financiële gegevens over de aankoop en verkoop van spelers?

Code:

	Ajax	Juventus
Verkoop van spelers	109	10.978
Aankoop van spelers	9.893	50.338
Verschil	-6.784	-39.360

Germinal en Standard geven geen gedetailleerde gegevens over transfers.

U ziet: ook de handel in spelers is niet erg lucratief.

De slotvraag waar u nog mee zit is: is voetbal nu rendabel of niet? Het bedroevende antwoord vindt u in onderstaande cijfers.

Code:

	Ajax		Juventus		GBA		Standard	
	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001
Netto resultaat	-4.041	-25.787	2.150	6.232	747	-3.291	-7.747	321

Juventus Turijn is de enige club die redelijke cijfers scoort. En indien u dit leest met de hogervermelde sponsorbedragen in gedachte, dan is ook Juventus geen financiële uitblikker.

In financiën zeggen we vaak: de drie belangrijkste financiers van een startend bedrijf zijn de drie F'en: Family, Friends en Fools.

Vindt u ook niet dat het voetbal vooral dankzij de laatste F overleeft?

In het Trendsartikel van 3 juni 2004 over de financiële kant van de voetbalwereld vindt u deze cijfers (in duizenden euro's) terug:

Code:

	Ajax		Juventus		GBA		Standard	
	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001
Netto resultaat	-4.041	-25.787	2.150	6.232	747	-3.291	-7.747	321

Vanwaar die grote verschillen?

De jaarrekeningen geven aan dat het in beide gevallen om uitzonderlijke opbrengsten gaat: Germinal had echt geluk. In het jaar 2002/2003 kregen zij een kwijtschelding van een lening voor een bedrag van 3.960.000 euro. Zoiets overkomt je natuurlijk niet elk jaar...

Standard realiseerde in 2001/2002:

meerwaarden op immateriële activa van 9.921.000 euro,
minwaarden op immateriële activa van 452.000.

In het artikel kunt u lezen dat de immateriële activa van een voetbalclub vooral de transferkosten van de spelers zijn.

Verkoop en aankoop van spelers leverde dus een uitzonderlijk resultaat van **9.469.000 euro** 😊 op. Voor 2002/2003 bedroeg dit getal slechts 784.000 euro.